

Sygn. akt I ACz 754/16

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Barbara Górczanowska

Sędziowie: SA Sławomir Jamróg (spr.)

SA Robert Jurga

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 10 maja 2016 r. w Krakowie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości (...) S.A. w W. w upadłości likwidacyjnej

przeciwko E. P.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 10 lutego 2016 r., sygn. akt VII GNC 162/16

postanawia:

1. sprostować oczywistą omyłkę rachunkową poprzez zastąpienie w zaskarżonym postanowieniu kwoty: „3.084,04 zł” kwotą: „3048,04 (trzy tysiące czterdzieści osiem 4/100 złotych)”,
2. oddalić zażalenie ,
3. zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 150zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

SSA Robert Jurga SSA Barbara Górczanowska SSA Sławomir Jamróg

Sygn. akt I ACz 754/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 10 lutego 2016 r., sygn. akt VII GNC 162/16 Sąd Okręgowy w Kielcach zasądził od E. P. na rzecz Syndyka Masy Upadłości (...) S.A. w W. w upadłości likwidacyjnej kwotę 3.084,04 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego i kwotę 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zabezpieczającym.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy odwołał się do art. 770 k.p.c. i art. 745 k.p.c. i wskazał, że Komornik ustalił postanowieniem wysokość kosztów związanych z wykonaniem zabezpieczenia. Na koszty postępowania zabezpieczającego składają się opłaty i wydatki poniesione przez komornika jak i należności wierzyciela określone wg reguł obowiązujących przy ustalaniu niezbędnych kosztów procesu (art. 98 § 2 i 3, art. 99 k.p.c.). Prawomocne postanowienie komornika o ustaleniu kosztów postępowania zabezpieczającego nie upoważnia jednak komornika do obciążania nimi obowiązanego i ich egzekwowania bowiem o zasadzie ponoszenia tych kosztów orzeka sąd na podstawie art. 745 k.p.c. Sąd ocenił zasadność żądanych kosztów na podstawach wskazanych w treści postanowienia komornika o ich ustaleniu. Wskazał, że z treści postanowienia wynika, że uprawniony poniósł opłatę stosunkową w kwocie 2.350,80 zł. Z kolei koszty doręczenia środków pieniężnych ustalono na kwotę 5 zł, koszty doręczenia

korrespondencji na kwotę 151,56 zł oraz podatek VAT na kwotę 540,68 zł. Wynagrodzenie pełnomocnika w tym postępowaniu należne jest wg treści §10 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U.2013.490), który wskazuje, że stawka minimalna za prowadzenie spraw egzekucyjnych przy egzekucji innej niż z nieruchomości wynosi 25 % tej stawki, zgodnie z żądaniem pełnomocnika powoda w kwocie 900 zł.

Zażalenie na to postanowienie złożyła pozwana wnosząc o uchylenie postanowienia w całości. Wskazała, że postępowanie zabezpieczające nie było konieczne o czym świadczy skuteczność egzekucji. Zarzuciła też, że jest jedynym żywicielem rodziny, mającym na utrzymaniu dzieci.

Powód w odpowiedzi wniósł o oddalenie zażalenia i o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zgodnie z art. 492§1k.p.c. nakaz zapłaty z chwilą wydania stanowi tytuł zabezpieczenia, wykonalny bez nadawania mu klauzuli wykonalności. Kwota zasądzona nakazem wraz z wymagalnymi odsetkami stanowi sumę, której złożenie przez dłużnika na rachunek depozytowy Ministra Finansów w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, wystarczy do zabezpieczenia. Tym samym powód zrealizował swoje uprawnienie wynikające z tego przepisu i poniósł w związku z tym celowe koszty, które powinny mu zostać zwrócone. Dopuszczalne jest przy tym zasądzenie kosztów postępowania zabezpieczającego po uprawomocnieniu się nakazu zapłaty, który stanowił podstawę wszczęcia postępowania zabezpieczającego (tak SN w uzasadnieniu uchwały z dnia 22 września 1995 r., III CZP 117/95, OSNC 1995, nr 12, poz. 179). Powód by uchylić ewentualne ryzyko ucieczki dłużnika przed egzekucją miał prawo zabezpieczyć swoje roszczenie. Dłużnik zaś według zasady odpowiedzialności za wynik postępowania powinien zwrócić wierzycielowi koszty tego postępowania, w tym koszty zastępstwa pełnomocnika. W postępowaniu o wykonanie zabezpieczenia, którego podstawę stanowi nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym, komornik ustala na podstawie art. 770 w związku z art. 743 § 1 k.p.c. koszty należne mu jako organowi egzekucyjnemu (opłaty egzekucyjne i wydatki gotówkowe), natomiast sąd orzeka o wszystkich kosztach postępowania zabezpieczającego (por. postanowienie SN dnia 5 kwietnia 2013 r. III CZP 12/13 OSNC 2013/12/142, Biul.SN 2013/7/13). Sąd Okręgowy prawidłowo więc orzekł o obowiązku poniesienia kosztów przez pozwaną na podstawie art. 745§1 k.p.c..

Stosownie do treści art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych, sąd może nie obciążać strony kosztami. Powyższa regulacja stanowi jednak wyjątek od ogólnej zasady ponoszenia przez stronę przegrywającą kosztów procesu. Jest to rozwiązanie szczególne, niepodlegającym rozszerzającej wykładni. Należy zauważyć, iż przepisy prawa nie konkretyzują pojęcia „wypadków szczególnie uzasadnionych” w rozumieniu art. 102 k.p.c., dlatego też ocena stanu faktycznego pod kątem możliwości zastosowania tegoż przepisu należy każdorazowo do sądu orzekającego w danej sprawie. Ocena ta ma charakter dyskrecyjny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy, w związku z czym w zasadzie nie podlega kontroli instancyjnej i może być podważona tylko wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa. Jednocześnie wskazać należy, iż powyższa ocena dokonywana jest niezależnie od przesłanek przyznania stronie zwolnienia od kosztów sądowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 r., sygn. III CZ 10/12, OSNC 2012/7-8/98, Biul.SN 2012/4/7; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2010 r., sygn. II CZ 88/09, LEX nr 578136). Brak jest podstaw do uznania, że poniesienie przez dłużnika kosztów postępowania zabezpieczającego jest rażąco niesprawiedliwe. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że trudna sytuacja majątkowa strony sama w sobie nie jest podstawą do odstąpienia od zasady odpowiedzialności za wynik sprawy. Ponadto pozwana jako przedsiębiorca aktywny w branży budowlanej powinna kalkulować koszty ewentualnych przegranych procesów w ramach kosztów swojej działalności gospodarczej, co nie ma prostego przełożenia na dochody, z których pokrywane są koszty utrzymania dzieci. Koszty bowiem działalności pokrywane są z przychodów a dopiero ostateczny wynik finansowy wskazuje na poziom dochodów. Przede wszystkim zaś fakt, że pozwana jest jedynym żywicielem rodziny samo w sobie nie pozwala na uznanie, że nie ma ona możliwości poniesienia kosztów zabezpieczenia. Nie wiadomo bowiem jaka jest dochodowość działalności pozwanej.

Zażalenie jest więc bezzasadne i zostało oddalone na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397§2 k.p.c. Konsekwencją wniesienia niezasadnego środka odwoławczego jest obowiązek zwrotu przeciwnikowi kosztów postępowania zażaleniowego na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c. i art. 397§2 k.p.c., przy zastosowaniu § 2 pkt 3 , §8 ust. 1 pkt 7 i §10 ust. 2 pkt 2 oraz §20 i § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015r. poz. 1804).

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zabezpieczającego powinno nastąpić zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie. Przedmiotowe orzeczenie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie. Wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju. Najbardziej zbliżona do postępowania zabezpieczającego jest sprawa egzekucyjna, w której stawki minimalnego wynagrodzenia pełnomocnika wynosi 25% stawki minimalnej z §2. W postępowaniu zaś zażaleniowym przed Sądem Apelacyjnym wynoszą połowę tej. W tym więc przypadku stawka liczona od wartości przedmiotu zaskarżenia wynosi 150zł. Sąd Apelacyjny zauważa natomiast, że wyliczając koszty postępowania zabezpieczającego jako sumę: opłaty 2350,80 zł , kosztów doręczenia środków pieniężnych 5 zł, kosztów doręczenia korespondencji 151,56 zł oraz podatku VAT 540,68 zł, popełniono omyłkę rachunkową wymagającą sprostowania o czym orzeczono na podstawie art. 350§1-3k.p.c.

SSA Robert Jurga SSA Barbara Górczanowska SSA Sławomir Jamróg